

Plan van aanpak gebiedsdekkend omgevingsplan

Gemeente Vaals

**gemeente
vaals**

Plan van aanpak om te komen tot een gebiedsdekkend omgevingsplan voor de gemeente Vaals

Rapportnummer: TON230112.005/SLE
(a.u.b. bij correspondentie vermelden)

Naam opdrachtgever: Gemeente Vaals
mevrouw mr. S. Trines

Adres opdrachtgever: Postbus 450
6290 AL VAALS

Opstellers: Roel van den Berg / Bram Krajenbrink

2^e lezer: Sander Lely

Status: Definitief

Datum: 7 januari 2025

**Pouderoyen Tonnaer is een handelsnaam van
Tonnaer Adviseurs in Omgevingsrecht B.V.**

Kerkstraat 4
6367 JE Voerendaal
T +31 (0)45 575 32 55

info@pouderoyentonnaer.nl
pouderoyentonnaer.nl

Op onze dienstverlening zijn de DNR
2011 voorwaarden van toepassing
die u vindt op pouderoyentonnaer.nl

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Algemeen.....	3
1.3	Aanpak en vervolg	4
2	Plan van Aanpak	5
2.1	Doelstelling.....	5
2.2	Waarom dit plan van aanpak?.....	6
2.3	Fasering	6
2.4	Samenvatting.....	7
3	Situatie gemeente Vaals (per 1 januari 2024).....	9
3.1	Van tijdelijk omgevingsplan naar een gebiedsdekkend omgevingsplan	9
3.2	Overgangperiode en overgangsrecht	11
3.3	Overgangperiode en overgangsrecht: bijzonderheden	13
4	Concrete uitvoering.....	14
4.1	Opgave.....	14
4.2	(Deel)projecten.....	15
5	Wijzigen omgevingsplan: deelacties	18
6	Uitgangspunten en aanpak.....	23
7	Proces totstandkoming omgevingsplan Vaals	27
7.1	Acties binnen 2 jaar na inwerkingtreding Omgevingswet.....	27
7.2	Acties tot het moment waarop het gebiedsdekkend omgevingsplan gereed is	27
7.3	Acties nadat het gebiedsdekkend omgevingsplan gereed is.....	28

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Een gebiedsdekkend omgevingsplan is een integraal plan dat alle gemeentelijke regels voor de fysieke leefomgeving binnen het volledige grondgebied van de gemeente Vaals omvat. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 hebben alle gemeenten (dus ook de gemeente Vaals) automatisch zo'n omgevingsplan van rechtswege gekregen.

Dat omgevingsplan bestaat uit een tijdelijk deel, samengesteld uit o.a. alle ruimtelijke plannen (bestaande bestemmingsplannen, beheersverordeningen, etc.) en de zogenaamde 'Bruidsschat' (een set rijksregels die naar gemeenten zijn overgeheveld). Gemeenten hebben in principe tot 1 januari 2032 de tijd om dit tijdelijke deel om te vormen tot een volledig, integraal omgevingsplan dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet.

Het doel van een gebiedsdekkend omgevingsplan is om alle regels voor de fysieke leefomgeving overzichtelijk in één document samen te brengen. Dit bevordert een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en zorgt voor een samenhangende benadering van ruimtelijke ontwikkelingen, milieu, natuur en andere aspecten van de leefomgeving.

Tijdens de overgangperiode tot eind 2031 kunnen gemeenten stapsgewijs hun omgevingsplan actualiseren en uitbreiden. Dit kan zowel gebiedsgericht als thematisch gebeuren, afhankelijk van lokale behoeften en prioriteiten.

Het opstellen van een gebiedsdekkend omgevingsplan vereist een zorgvuldige planning en afstemming binnen de gemeentelijke organisatie. Het is raadzaam om tijdig te beginnen met het ontwikkelen van een strategie en planning voor de omzetting van het tijdelijke deel naar een gebiedsdekkend omgevingsplan, omdat het een langdurig en intensief proces betreft. De gemeente Vaals heeft in dat kader het initiatief genomen om te komen tot een aantal deelproducten.

Als fundering om te komen tot een gebiedsdekkend omgevingsplan voor de gemeente Vaals is voorliggend plan van aanpak opgesteld waarin wordt beschreven hoe tot een gebiedsdekkend omgevingsplan kan worden gekomen.

De gemeente Vaals heeft al eerder het 'Handboek wijzigen omgevingsplan' (d.d. 23 oktober 2023) laten opstellen. Dit handboek bevat enkele belangrijke uitgangspunten aan de hand waarvan tot een gebiedsdekkend omgevingsplan kan worden gekomen.

1.2 Algemeen

De Omgevingswet biedt ten aanzien van het omgevingsplan nieuwe afwegingsruimte, onder andere door de komst van de bruidsschatregels, en vraagt om het maken van keuzes en deels ook om nieuw gemeentelijk beleid. Tevens doen nieuwe onderwerpen met betrekking tot de fysieke leefomgeving hun intreden (zoals gezondheid en klimaat).

Het opstellen van een gebiedsdekkend omgevingsplan is daarmee veelomvattend en complex. Het is ook een relatief nieuw instrument. Er moeten (tien)duizenden (wettelijke) bepalingen en regelingen worden omgezet.

Gedurende het proces moet ook nog voldoende aandacht uitgaan naar participatie met de omgeving. Bovendien is de capaciteit van de gemeentelijke organisatie relatief beperkt. Hierdoor zal naar verwachting zeker bijna de volledige overgangperiode nodig zijn om tot een gebiedsdekkend omgevingsplan te komen. Ondanks de complexe opgave wordt zoveel als mogelijk een vlekkeloze en efficiënte transitie beoogd.

Ook moet de winkel van de gemeente Vaals tijdens het gehele proces gewoon open blijven. Naast de drie nog nader te omschrijven sporen, is er dus ook nog het spoor van nieuwe en lopende projecten binnen de gemeente Vaals, die door middel van omgevingsvergunningen of wijzigingen (van het tijdelijk deel) van het omgevingsplan moeten worden gefaciliteerd.

1.3 Aanpak en vervolg

Om die transitie goed te laten verlopen en te begeleiden, is door de gemeente Vaals gekozen voor het (laten) opstellen van een concreet plan van aanpak. In dit plan worden de belangrijkste aspecten die te maken hebben met de totstandkoming van een “nieuw” omgevingsplan voor de gehele gemeente Vaals uiteengezet.

Kenmerken van een omgevingsplan:

- **Gebiedsdekkend:**
Het omgevingsplan omvat het hele grondgebied van de gemeente Vaals.
- **Integraal:**
Alle regels over ruimtelijke ordening, milieu, infrastructuur, en meer zijn opgenomen.
- **Flexibel:**
Regels kunnen in principe eenvoudiger worden aangepast aan nieuwe ontwikkelingen.
- **Digitale toegankelijkheid:**
Het omgevingsplan wordt gepubliceerd in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Het is mogelijk om specifieke regels per gebied (onder meer woongebieden, bedrijventerreinen en natuurgebieden) op te stellen, en het is mogelijk om algemene regels te hanteren die gelden voor het hele grondgebied van de gemeente (zoals duurzaamheidseisen).

Aanpak gemeente Vaals

De insteek voor de gemeente Vaals is gericht op een gefaseerde, gebiedsgerichte aanpak.

Door het proces op te delen in “kleinere onderdelen” is focus aan te brengen en is de omzetting en uitwerking van het integraal gebiedsdekkend omgevingsplan beter te beheersen en te monitoren. Mogelijke fouten en/of problemen die zich voordoen zijn zo sneller te herstellen. Ook voortschrijdende inzichten gedurende de transitieperiode zijn makkelijker te verwerken.

Door relatief klein te beginnen doorloopt de gemeente het planproces sneller en is opgedane kennis sneller weer toe te passen. Een fasegewijze aanpak voor het opstellen en implementeren van een omgevingsplan biedt structuur en maakt het proces voor de gemeente Vaals beheersbaar.

2 Plan van Aanpak

2.1 Doelstelling

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vormen al de huidige ruimtelijke plannen (bestemmingsplannen, beheersverordeningen, etc.) samen met de Bruidsschat van het Rijk in één klap het zogenaamde *'tijdelijk deel van het omgevingsplan'*. Daarmee is ook de transitie van een tijdelijk naar een volwaardig omgevingsplan, dat voldoet aan de vereisten van de Omgevingswet, gestart.

Hierbij heeft de gemeente Vaals te maken met in ieder geval drie sporen:

1. de bestaande ruimtelijke plannen (bestemmingsplannen, beheersverordeningen, etc.)
2. de (omzetting en vertaling van de) Bruidsschat (naar gemeentelijk niveau);
3. de gemeentelijke verordeningen met betrekking tot de fysieke leefomgeving.

De gemeente Vaals heeft (op basis van de huidige stand van zaken) in principe tot 1 januari 2032 de tijd om deze drie sporen te vervlechten tot een 'nieuw' omgevingsplan. De gemeente zal die tijd overigens ook nodig hebben.

Gedurende de periode om te komen tot één integraal omgevingsplan 'blijft de winkel open'. Dit vormt het vierde spoor in het plan van aanpak: de gewenste ontwikkelingen waaraan door de gemeente Vaals medewerking wordt verleend door omgevingsvergunningen te verlenen en/of het omgevingsplan te wijzigen.

De transitie van het omgevingsplan van de gemeente Vaals zal in (drie) overzichtelijke fases plaatsvinden. De eerste fase en daarmee eerste wijziging van het omgevingsplan heeft betrekking op één van de kernen van de gemeente Vaals en zal als 'pilot' dienen, zodat de nodige ervaring en kennis met de nieuwe systematiek kan worden opgedaan. De verwachting is dat deze wijziging in overwegende mate kan worden vertaald naar de andere gebieden van de gemeente Vaals.

De eerste wijziging van het omgevingsplan voor één van de woonkernen zal vervolgens als blauwdruk fungeren voor de andere kernen (waaronder de kern Vaals). Nadat het omgevingsplan voor de kernen (fase 2) is afgerond en is vastgesteld, zal de vertaling plaatsvinden naar het buitengebied (fase 3). Dan zal tenslotte ook het buitengebied opgaan in het nieuwe omgevingsplan. In het buitengebied zullen ook andere aspecten (zoals de landelijke transitie) aan de orde komen.

Het eindresultaat is dan dat er tijdig één 'nieuw' omgevingsplan in werking is, dat voldoet aan de eisen van de Omgevingswet (en daarmee samenhangende wet- en regelgeving).

Doel

De centrale doelstelling is om te komen tot één integraal gebiedsdekkend omgevingsplan voor de gemeente Vaals. Die doelstelling zal worden bereikt via een aanpak in fases.

2.2 Waarom dit plan van aanpak?

De winkel van de gemeente Vaals blijft tijdens het gehele proces open. Naast de drie hierboven beschreven sporen, is er dus ook nog het spoor van nieuwe en lopende projecten binnen de gemeente Vaals, die door middel van omgevingsvergunningen of wijzigingen van het (tijdelijk) omgevingsplan moeten worden gefaciliteerd.

De Omgevingswet biedt nieuwe afwegingsruimte, onder andere door de komst van bruidsschatregels, en vraagt om het maken van keuzes en deels ook om nieuw gemeentelijk beleid. Tevens doen nieuwe onderwerpen met betrekking tot de fysieke leefomgeving hun intreden (zoals gezondheid en klimaat).

Het opstellen van een gebiedsdekkend omgevingsplan is daarmee veelomvattend en complex. Het is ook een relatief nieuw instrument. Er moeten (tien)duizenden (wettelijke) bepalingen en regelingen worden omgezet. Er moet tijdens de opbouw van het omgevingsplan ook nog ruimte zijn voor participatie met de omgeving. Bovendien is de capaciteit van de gemeentelijke organisatie relatief beperkt. Hierdoor zal naar verwachting zeker bijna de volledige transitieperiode nodig zijn om tot een gebiedsdekkend omgevingsplan te komen. Ondanks de complexe opgave wordt zoveel als mogelijk een vlekkeloze en efficiënte transitie beoogd.

Om die transitie goed te laten verlopen en te begeleiden, is door de gemeente Vaals gekozen voor het (laten) opstellen van een concreet plan van aanpak. In dit plan worden de belangrijkste aspecten die te maken hebben met de totstandkoming van een “nieuw” omgevingsplan voor de gehele gemeente Vaals uiteengezet.

2.3 Fasering

In het kader van dit plan van aanpak zal aan de hand van een nader te bepalen (regel)structuur (bijvoorbeeld de geïntegreerde staalkaarten van de VNG) regelsgewijs inhoud worden gegeven aan het gebiedsdekkend omgevingsplan. De volgorde voor het opstellen van de integraal geldende regels voor de gemeente Vaals volgt uit de gebiedsgerichte aanpak zoals de gemeente Vaals die voorstaat.

Concreet betekent dit dat de nu geldende planologische regelingen (bestemmingsplannen, beheersverordeningen, etc.) gefaseerd en gebiedsgewijs worden omgezet naar een “nieuw” omgevingsplan.

Daarnaast geldt dat diverse zaken thematisch moeten worden geregeld c.q. omgezet naar het omgevingsplan. Hierbij valt te denken aan regels uit verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving (zoals de Verordening fysieke leefomgeving Vaals 2023), landelijke en provinciale regels en de Bruidsschat, alsmede nieuwe thema's (zoals gezondheid en klimaat).

De aanpak bestaat er uit dat allereerst gebiedsgericht aan de gang wordt gegaan en daar waar thematische zaken knellend zijn deze thematische zaken naar voren te halen. Dit gaat in overleg met de gemeente Vaals en wordt gedurende de totstandkoming van het omgevingsplan bepaald op basis van praktische overwegingen gedurende het proces.

Deze aanpak maakt het mogelijk om één of meerdere keren per jaar de stand van zaken te bepalen en gebiedsgericht te bepalen of het omgevingsplan al (eventueel met behulp van voorrangregels)

gewijzigd kan worden. Voorrangsregels moeten voorkomen dat het onderliggende planologische regime ineens komt te vervallen (op grond van artikel 22.6 van de Omgevingswet) en er zo (onbedoeld) een juridische leemte ontstaat ten aanzien van bepaalde activiteiten, thema's, milieunormen, e.d. Tegelijkertijd wordt met deze aanpak een regelbibliotheek (set integrale omgevingsplanregels) gevormd, die bij concrete ontwikkelingen gebruikt kan worden. Denk hierbij aan woningbouwontwikkelingen.

2.4 Samenvatting

Het vorenstaande betekent concreet de volgende globale opzet voor het plan van aanpak voor het opstellen van een gebiedsdekkend omgevingsplan:

1. Gebiedsgericht:

- a. In lijn met de wensen van de gemeente Vaals wordt gekozen voor een gebiedsgerichte aanpak. Dit betekent dat eerst voor een specifiek deelgebied de daar geldende planologische regelgeving wordt geanalyseerd en omgezet naar een nieuw deel van het omgevingsplan. Vervolgens wordt door middel van 'vlekwerking' per deelgebied gefaseerd het definitieve omgevingsplan verder uitgewerkt.
- b. Er wordt gestart met het nader bepalen en invullen van het inhoudelijke regime in een nog op te stellen gemeentelijke (regel)structuur voor het omgevingsplan. Het voordeel hiervan is dat dit zeer concreet is. Aangezien telkens de inhoudelijke regels worden besproken, ontstaat bij iedereen gevoel voor het omgevingsplan.
- c. Bij deze omzetting wordt gewerkt met deelprojecten. Per deelproject wordt telkens regelsgewijs een bepaald deel van het gebiedsdekkend omgevingsplan uitgewerkt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het uitwerken van de bouwregels van de woonfunctie als deelproject.

2. Thematisch gericht:

- a. Naast de gebiedsgerichte omzetting van de planologische regels dient er ook een thematische omzetting plaats te vinden van de regels welke op dit moment, al in meer of mindere mate van kracht zijn op het gehele ambtsgebied van de gemeente Vaals. Bij de eerste stap van deze omzetting zal met de gemeente bekeken worden om welke regels dit precies gaat en aan welke regels prioriteit gegeven dient te worden. Evenals onder punt 1 kan de omzetting van deze regels ook nader worden onderverdeeld in deelprojecten. Hierbij kan in ieder geval gedacht worden aan de volgende stappen:
 - i. Omzetting van de Verordening fysieke leefomgeving Vaals 2023 en de andere verordeningsregels met betrekking op de fysieke leefomgeving;
 - ii. Het uitpakken en zo nodig aanpassen en op maat maken van de Bruidsschat;
 - iii. Het opstellen van regels met betrekking tot milieubelastende activiteiten (voor zover het Besluit activiteiten leefomgeving daarin niet voorziet).

Deelprojecten

Zoals hierboven beschreven zal begonnen worden met het gebiedsgericht omzetten van het planologisch regime van de door gemeente Vaals te onderscheiden deelgebieden. Deze omzetting bestaat uit verschillende deelprojecten.

In elk deelproject zal een deel van het planologisch regime worden omgezet. Hiervoor wordt gekozen omdat het omzetten van het planologisch regime een intensief traject is. Niet alleen dienen de geldende regels van het deelgebied te worden omgezet. Ook dient er bij de omzetting rekening gehouden te worden met het feit dat de regels onderdeel uit gaan maken van het integrale gebiedsdekkend omgevingsplan van de gemeente Vaals. Het is immers de bedoeling dat de omzetting van de woonregeling voor deelgebied A toepasbaar zal zijn voor het gehele gemeentelijke ambtsgebied (of, afhankelijk van de gemaakte keuzes, een specifiek gebied van de gemeente).

3 Situatie gemeente Vaals (per 1 januari 2024)

3.1 Van tijdelijk omgevingsplan naar een gebiedsdekkend omgevingsplan

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn 26 wetten vervallen, net als een veelvoud daarvan aan Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en ministeriële regelingen die op die wetten zijn gebaseerd. Daarvoor in de plaats is één wet (de Omgevingswet), een viertal AMvB's en één ministeriële regeling gekomen.

Voor het omgevingsplan en de opgave om te komen tot een gebiedsdekkend en integraal omgevingsplan voor de gemeente Vaals heeft het vervallen voor voornoemde wetten, AMvB's en ministeriële regelingen een tweetal belangrijke gevolgen:

1. het Rijk draagt met de invoering van de Omgevingswet een aantal taken over aan de gemeente Vaals, waaraan de gemeente invulling zal moeten geven in het omgevingsplan, aan de hand van zogenoemde instructieregels die zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving;
2. met het vervallen van de eerder genoemde 26 wetten en de daarop gebaseerde regelgeving komt ook de grondslag voor bepaalde gemeentelijke besluiten te vervallen.

Omdat het Rijk bepaalde regels intrekt die tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet golden, zonder dat gemeenten daarvoor nieuwe regels kunnen stellen, kan een juridisch 'gat' ontstaan. Dat is een ongewenste situatie, omdat dit belangrijke regels zijn voor activiteiten die impact kunnen hebben op de fysieke leefomgeving en onder andere de gemeente regie geven over hoe die leefomgeving kan en mag worden gebruikt.

Omgevingsplan van rechtswege

Iedere gemeente, dus ook de gemeente Vaals, beschikt daarom op grond van overgangsrecht op de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet over een zogenoemd omgevingsplan van rechtswege, dat ook wel wordt aangeduid als "tijdelijk omgevingsplan" of "tijdelijk deel van het omgevingsplan".

Onderdelen van het tijdelijk deel van het Omgevingsplan gemeente Vaals

Het tijdelijk deel van het omgevingsplan bestaat in beginsel uit de volgende onderdelen:

1. De binnen de gemeente Vaals geldende ruimtelijke plannen (bestemmingsplannen, beheersverordeningen, wijzigingsplannen, uitwerkingsplannen, etc.).
2. De volgende gemeentelijke verordeningen, voor zover de gemeente Vaals die heeft vastgesteld:
 - a. de regels uit de erfgoedverordening met betrekking tot de archeologische monumentenzorg (als bedoeld in artikel 38, lid 1 Monumentenwet 1988);
 - b. de geurverordening (als bedoeld in artikel 6 Wet geurhinder en veehouderij);
 - c. de hemel- en grondwaterverordening (als bedoeld in artikel 10.32a Wet milieubeheer).
3. De bodemkwaliteitskaarten en bodemfunctieklassekaarten (als bedoeld in artikel 12a, lid 5 Wet bodembescherming);
4. De nota's bodembeheer/gebiedsspecifieke toetsingskaders (als bedoeld in artikel 12a, lid 2 Wet bodembescherming).
5. De Bruidsschat: een bijzondere vorm van overgangsrecht, waarmee het Rijk bepaalde regels die niet terugkomen in de Omgevingswet of de bijbehorende AMvB's en ministeriële regeling overdraagt aan gemeenten door ze van rechtswege onderdeel te laten uitmaken van het omgevingsplan.

Ad 1) Planologisch deel

De ruimtelijke plannen (bestemmingsplannen, beheersverordeningen etc.) zoals die gelden op de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet en raadpleegbaar zijn in het Omgevingsloket via 'Regels op de kaart' (www.omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/) en de ruimtelijke plannen (ontwerp) die op grond van het overgangsrecht nog worden gepubliceerd¹.

Relevantie voor de gemeente Vaals

Alle geldende ruimtelijke plannen (inclusief ontwerp) die raadpleegbaar zijn in het Omgevingsloket via 'Regels op de kaart' maken automatisch onderdeel uit van het tijdelijk deel van het omgevingsplan.

Ad 2, 3 en 4) Specifieke gemeentelijke verordeningen en documenten

Deze verordeningen, kaarten en nota's zijn van rechtswege onderdeel geworden van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Kort gezegd is dat het geval omdat de grondslagen voor die verordeningen en documenten komen te vervallen als gevolg van de invoering van de Omgevingswet. Door de verordeningen van rechtswege toe te voegen aan het tijdelijk deel van het omgevingsplan wordt voorkomen dat regels komen te vervallen, alvorens gemeenten de tijd hebben gehad de regels (nieuw, dan wel beleidsneutraal) toe te voegen aan het nieuwe deel van het omgevingsplan.

Relevantie voor de gemeente Vaals

De gemeente Vaals beschikt over een Nota bodembeheer met bodemkwaliteitskaarten en bodemfunctieklassenkaarten.

NB. De regels uit de erfgoedverordening m.b.t. archeologische monumentenzorg zijn reeds opgenomen in de Verordening fysieke leefomgeving Vaals 2023. De gemeente Vaals beschikt niet over een geurverordening of hemel- en grondwaterverordening.

Gelet op het voorgaande maakt de Nota bodembeheer (incl. bodemkwaliteitskaarten en bodemfunctieklassenkaarten) vanaf de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet onderdeel uit van het tijdelijk deel van het omgevingsplan van de gemeente Vaals. Vóór het einde van de transitieperiode is het zaak deze regels te analyseren en te wijzigen, te schrappen, dan wel over te hevelen naar het nieuwe deel van het omgevingsplan. Dit is onderdeel van de aanpak.

Ad 5) Bruidsschat

De voorgaande onderdelen 1 tot en met 4 voorkomen dat gemeentelijke regelgeving komt te vervallen. De rijksregels die door middel van de Bruidsschat van rechtswege worden toegevoegd aan het tijdelijk deel van het omgevingsplan hebben betrekking op:

- begrippen (hoofdstuk 1);
- voorrangsbepalingen en overgangsrecht (afdeling 22.1);
- regels over activiteiten met betrekking tot bouwwerken, open erven en terreinen (afdeling 22.2);
- regels over milieubelastende activiteiten (afdeling 22.3);
- regels over het aanleggen of wijzigen van wegen of spoorwegen zonder geluidproductieplafond (afdeling 22.4);
- regels over overige activiteiten (afdeling 22.5);
- slotbepalingen (hoofdstuk 23).

¹ Kort gezegd: indien het ontwerp van het ruimtelijk plan ter inzage ligt vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet, dan mag de procedure verder worden afgerond (vaststelling en bepaalde reparaties na beroep).

Met de 'Vangnetregeling Omgevingswet' is de Bruidsschat per 1 juni 2024 weer op enkele onderdelen aangepast. De gemeente Vaals heeft de Bruidsschat reeds 'technisch in beheer genomen' in haar plansoftware 'Tercera'.

Relevantie voor de gemeente Vaals

De Bruidsschat is van rechtswege onderdeel gaan uitmaken van het tijdelijk deel van het omgevingsplan van de gemeente Vaals. Ook wordt met de Bruidsschat voorzien in de bijbehorende 'toepasbare regels' voor de activiteiten die in de Bruidsschat zijn opgenomen. Toepasbare regels zijn overigens - juridisch gezien - géén onderdeel van het omgevingsplan zelf en worden dat ook later niet.

Vóór het einde van de transitieperiode (eind 2031) is het zaak de regels uit de Bruidsschat te analyseren en te wijzigen, te schrappen, dan wel over te hevelen naar het nieuwe deel van het omgevingsplan. Dit is onderdeel van de aanpak.

3.2 Overgangperiode en overgangsrecht

De gemeente Vaals heeft een aantal jaren (in ieder geval tot eind 2031)² de tijd om het tijdelijk deel van het omgevingsplan om te zetten naar een gebiedsdekkend en integraal omgevingsplan dat voldoet aan de eisen die de Omgevingswet daar aan stelt.

Ruimtelijke plannen

- Voor lopende planprocedures (bestemmings-, wijzigings- en uitwerkingsplannen) geldt dat de procedure conform de procedure als beschreven in de Wet ruimtelijke ordening mag worden afgemaakt indien vóór de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet een ontwerp van dat plan ter inzage is gelegd.³
- De ruimtelijke plannen die onderdeel zijn van het tijdelijk deel van het omgevingsplan mogen gefaseerd worden vervangen door nieuwe delen, maar bij de vaststelling van (een wijziging van) het omgevingsplan kunnen die regels voor de locatie waarop de vaststelling betrekking heeft alleen allen "tegelijk" komen te vervallen. Dat betekent dat voor dat gebied alle op dat moment geldende ruimtelijke plannen *gebiedsgewijs* moeten komen te vervallen en die regels niet *regelsgewijs* kunnen vervallen.⁴
- In samenhang met het voorgaande geldt dat wanneer er geen aanleiding is die regels te laten vervallen, het overgangsrecht zich niet verzet tegen het *toevoegen* van regels aan het omgevingsplan met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locatie. Dan moet worden gewerkt met zogenaamde 'voorrangsregels'. Zo kunnen bijvoorbeeld regels worden toegevoegd voor thema's die betrekking hebben op de verbrede reikwijdte ten opzichte van de bestemmingsplannen c.q. goede ruimtelijke ordening (zoals gezondheid en klimaat), mits die regels niet in strijd zijn met de regels die zijn opgenomen in de ter plaatse geldende ruimtelijke plannen en/of verordeningen.

² Op het moment van het opstellen van dit plan van aanpak duurt de transitieperiode tot 1 januari 2032. Mogelijk wordt deze periode in de toekomst verlengd.

³ Zie artikel 4.3 en 4.4 Invoeringswet Omgevingswet (Iow).

⁴ Zie artikel 22.6, eerste lid Ow. NB aan het tweede lid van dat artikel is vooralsnog geen invulling gegeven.

Gemeentelijke regels en fysieke leefomgeving

- Gemeentelijke regels over activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen, mogen (op termijn) *alleen* in het omgevingsplan worden opgenomen. Zijn die regels opgenomen in een gemeentelijke verordening, dan zijn deze regels op grond van de Gemeentewet onverbindend. Op dit punt maakt het overgangsrecht echter een uitzondering. Tot het einde van de transitieperiode zullen deze regels niet van rechtswege vervallen.
- Voor gemeentelijke regels over activiteiten die van invloed (kunnen) zijn op de fysieke leefomgeving maar *geen* onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen, geldt het voorgaande niet. Die regels mogen weliswaar in het omgevingsplan worden opgenomen, maar ze mogen ook worden opgenomen c.q. opgenomen blijven in een gemeentelijke verordening. Het voorgaande geldt daarom niet voor deze regels.

Relevantie voor de gemeente Vaals

- *Bij het gefaseerd wijzigen van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar een gebiedsdekkend nieuw deel mogen beide categorieën van gemeentelijke regels in de betreffende verordeningen gehandhaafd blijven, zolang de regels als bedoeld achter de eerste bullet maar vóór het einde van de transitieperiode (eind 2031) worden overgezet naar het nieuwe deel van het omgevingsplan.*
- *De gemeente Vaals heeft eerder besloten de Verordening fysieke leefomgeving Vaals 2023 vast te stellen, waarin de regels van beide categorieën worden gebundeld, alvorens die regels over te hevelen naar het nieuwe deel van het omgevingsplan.*

Bruidsschat

- De regels die onderdeel zijn van de Bruidsschat, maken van rechtswege onderdeel uit van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Voor die regels is niet bepaald dat ze aan het einde van de transitieperiode (of op een ander tijdstip) van rechtswege komen te vervallen.⁵ Deze regels worden opgenomen in hoofdstuk 22 van het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Omdat die regels niet op alle onderdelen voorzien in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (of voldoen aan de instructieregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving), vloeit uit het systeem van de Omgevingswet voort dat deze regels – voor zover het gewenst is om deze regels te behouden – vóór het einde van de transitieperiode (eind 2031), al dan niet gewijzigd, worden overgezet naar het nieuwe deel van het omgevingsplan.⁶
- De regels die zijn opgenomen in de Bruidsschat *kunnen* bij de vaststelling van (een wijziging van) het omgevingsplan ook worden gewijzigd (of geschrapt), zolang de instructieregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) daaraan niet in de weg staan en (nog) wordt voorzien in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.⁷ De regels van de Bruidsschat één op één overzetten naar het nieuwe deel van het omgevingsplan hoeft dus niet.

Relevantie voor de gemeente Vaals

Bij het gefaseerd wijzigen van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar een gebiedsdekkend nieuw deel van het omgevingsplan mogen de bruidsschatregels ongemoeid worden gelaten. Hoewel de bruidsschatregels aan het einde van de transitieperiode niet van rechtswege komen te vervallen, wordt de gemeente Vaals wel geacht die regels – voor zover de gemeente die wil behouden – vóór die tijd, al dan niet gewijzigd, over te hevelen naar het nieuwe deel van het omgevingsplan (of te schrappen), om op dat moment te kunnen beschikken over een volledig gebiedsdekkend omgevingsplan dat voorziet in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

⁵ Zie artikel 22.2, eerste lid Ow.

⁶ Dit vloeit voort uit artikel 4.2 Ow.

⁷ Zie artikel 22.2, tweede lid Ow.

3.3 Overgangperiode en overgangsrecht: bijzonderheden

Instructieregels en instructies

De gemeente Vaals heeft in beginsel tot het einde van de transitieperiode (tot 1 januari 2032) de tijd om tot een integraal gebiedsdekkend omgevingsplan te komen dat voorziet in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties voor haar hele grondgebied.

De gemeente heeft hierbij relatief veel ruimte en vrijheid, maar is ook gebonden aan regels vanuit het Rijk en de provincie. Het Rijk heeft instructieregels opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en kan rechtstreekse instructies geven aan gemeenten⁸. De provincie heeft soortgelijke bevoegdheden, waarbij de instructieregels worden opgenomen in de provinciale verordening (Omgevingsverordening Limburg).

Relevantie voor de gemeente Vaals

In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en de Omgevingsverordening Limburg zijn ten tijde van het opstellen van dit plan van aanpak geen voor de gemeente Vaals relevante instructieregels opgenomen waaraan een termijn voor implementatie in het omgevingsplan is verbonden. Ook is ten tijde van het opstellen van dit plan van aanpak geen sprake van instructies aan de gemeente waaraan een termijn is verbonden. Uiteraard dient wel rekening te worden gehouden met de relevante instructieregels uit het Bkl en de provinciale verordening.

Implementeren omgevingsvergunningen buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA)

Indien een activiteit niet past binnen de mogelijkheden die het omgevingsplan voor die locatie biedt, dan bestaat de mogelijkheid om die activiteit alsnog mogelijk te maken door middel van een omgevingsvergunning voor een zogenoemde 'buitenplanse omgevingsplanactiviteit' (BOPA). Wanneer aan zo'n vergunning geen termijn is verbonden en betrekking heeft op het in stand houden van een bouwwerk of niet in overeenstemming is met de ter plaatse toegelaten functie, dan *moet* het omgevingsplan binnen 5 jaar na het onherroepelijk worden van die vergunning in overeenstemming worden gebracht met hetgeen is vergund.⁹

Echter, deze implementatieverplichting geldt pas vanaf een op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Naar verwachting zal het dus niet zo zijn dat omgevingsvergunningen voor BOPA's die bijvoorbeeld in 2024 zijn vergund, 5 jaar later in het omgevingsplan moeten zijn verwerkt, omdat de implementatieverplichting nog niet geldt.

Relevantie voor de gemeente Vaals

In dit plan van aanpak dient te worden voorzien in een werkwijze om periodiek de omgevingsvergunningen voor BOPA's te verwerken in het omgevingsplan, in ieder geval voor zover dat verplicht is op grond van de Omgevingswet.

⁸ Zie paragrafen 2.5.1 en 2.5.2 Ow.

⁹ Zie artikel 4.17 Ow.

4 Concrete uitvoering

In dit plan van aanpak wordt ook beknopt ingegaan op de vraag hoe de gemeente Vaals concreet kan toewerken naar het nieuwe gebiedsdekkend omgevingsplan dat voldoet aan alle eisen en regels onder de Omgevingswet. Daarbij is van belang dat de inhoud van het omgevingsplan deels wordt vastgelegd door het hanteren van een aantal uitgangspunten. Aan de hand van dit plan van aanpak en het eerder door de gemeente vastgestelde ‘Handboek wijzigen omgevingsplan’ (d.d. 23 oktober 2023) kan vanaf het jaar 2025 concreet uitvoering worden gegeven aan de opgave om (in fases) te komen tot een gebiedsdekkend omgevingsplan voor de gemeente Vaals.

Dit hoofdstuk geeft op basis van de inhoud van voorliggend plan van aanpak inzicht in de stappen die worden gezet in de transitie zoals die hierna is weergegeven. Daarmee is dit hoofdstuk de basis voor de planning zoals die is uitgewerkt voor de gemeente Vaals.

4.1 Opgave

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft geïnventariseerd welke acties minimaal noodzakelijk zijn voor gemeenten om op de datum van invoering van de Omgevingswet te kunnen werken met de Omgevingswet.¹⁰ Daarbij gaat het om juridische eisen die rechtstreeks voortvloeien uit wettelijke verplichtingen, maar ook acties die vanuit bedrijfsmatig oogpunt noodzakelijk zijn om de wet goed te kunnen uitvoeren. Daarnaast worden enkele acties geadviseerd die niet strikt noodzakelijk zijn op het moment van inwerkingtreding, maar die wel noodzakelijk zijn om (op termijn) de doelen die de Omgevingswet nastreeft te kunnen behalen.

Een deel van die minimale acties heeft betrekking op het instrument omgevingsplan. Recentelijk heeft de VNG ook de tool ‘Grip op de transitie van de planketen’ ontwikkeld, waarmee voor gemeenten overzicht en inzicht wordt gecreëerd in de transitieopgave. Dit kan ook de gemeente Vaals helpen bij de transitieopgave ten aanzien van het omgevingsplan.

Gelet op het doel van dit plan van aanpak, wordt hierna enkel ingegaan op de acties die direct betrekking hebben op de opgave om te komen tot een gebiedsdekkend omgevingsplan ‘nieuwe stijl’ dat voldoet aan het criterium ‘evenwichtige toedeling van functies aan locaties’ voor het einde van de transitieperiode (eind 2031).

De minimale acties die direct betrekking hebben op het omgevingsplan zijn:

- kunnen wijzigen van het omgevingsplan (*minimale actie nummer 14, juridische eis*);
- kunnen werken met het tijdelijk omgevingsplan (*minimale actie nummer 15, bedrijfsmatige eis*);
- maken van een plan(ning) voor een nieuw omgevingsplan (*minimale actie nummer 16, advies*).

Hierna worden deze acties beknopt toegelicht en voorzien van een beschrijving van de stand van zaken binnen de gemeente Vaals (per december 2024).

¹⁰ Gebaseerd op en nummering acties conform overzicht minimale Acties VNG.

4.2 (Deel)projecten

Aan de hand van de stand van zaken van het traject om te komen tot een gebiedsdekkend omgevingsplan is een eerste opzet gemaakt voor de indeling van dat traject in zogenaamde deelprojecten. Het werken met deelprojecten maakt dat voldoende overzicht is in de stand van zaken en de werkzaamheden die nog moeten worden uitgevoerd (of al zijn uitgevoerd).

Deelproject omgevingsplan

Het eerste deelproject ziet op het omgevingsplan in zijn algemeenheid. Dit heeft betrekking op de algemene werkzaamheden die nodig zijn om te komen tot een gebiedsdekkend omgevingsplan (in fases).

DEELPROJECT OMGEVINGSPLAN
Opstellen Plan van aanpak gebiedsdekkend omgevingsplan gemeente Vaals
Bepalen (basis)structuur omgevingsplan gemeente Vaals
Gebiedsgericht (gefaseerd) overzetten regels uit ruimtelijke plannen naar 'nieuw' omgevingsplan
Analyse Bruidsschat (ook voor toepasbare regels) + verwerken in 'nieuw' omgevingsplan
Analyse lokale verordeningen (ook voor toepasbare regels) + verwerken in 'nieuw' omgevingsplan

Deelproject praktische aanpak

Het tweede deelproject heeft een meer praktische invalshoek. Het gaat hierbij (kort gezegd) om de beantwoording van de vraag op welke wijze de gemeente Vaals omgaat met aanvragen tot wijziging van een omgevingsplan (al dan niet via TAM-IMRO) dan wel een aanvraag tot het verlenen van een omgevingsvergunning in afwijking van het omgevingsplan (BOPA's). Voor dit plan van aanpak en de uitvoering is het goed om daarop verder in te gaan en ook voorbereid te zijn. Opgemerkt wordt dat de gemeente Vaals reeds het 'Handboek wijzigen omgevingsplan' (d.d. 23 oktober 2023) heeft vastgesteld, hetgeen bij dit deelproject behulpzaam kan zijn.

DEELPROJECT PRAKTISCHE AANPAK
Beschrijving overgangssituatie vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet (hoe werkt dat en wat moeten we als gemeente Vaals doen?): <ul style="list-style-type: none"> Hoe om te gaan met aanvragen om een omgevingsvergunning die nog zijn ingediend vóór 1 januari 2024 (en waarop nog moet worden besloten)? Hoe om te gaan met (ontwerp) bestemmingsplannen (en andere ruimtelijke plannen) die vóór 1 januari 2024 nog niet zijn vastgesteld en (onherroepelijk geworden)?
Beschrijving overgangssituatie vanaf inwerkingtreding van de Omgevingswet (hoe werkt dat en wat moeten we als gemeente Vaals doen?): <ul style="list-style-type: none"> Wanneer is sprake van een omgevingsvergunningaanvraag voor een omgevingsplanactiviteit (OPA) en hoe moet hiermee worden omgegaan? Wanneer is een wijziging van het tijdelijk deel van het omgevingsplan noodzakelijk, en hoe gaat de gemeente Vaals hiermee om?

Deelproject toepasbare regels

Een toepasbare regel is een juridische regeling (uit een wet, verordening of een omgevingsplan) die in een beslisboom is gezet. Die beslisboom (toepasbare regel) maakt het mogelijk dat een aanvrager op een landelijke website, zoals het Omgevingsloket (als onderdeel van het DSO), via het beantwoorden van vragen erachter kan komen of voor het verrichten van een bepaalde activiteit wel of geen vergunning nodig is, of bijvoorbeeld kan worden volstaan met een melding.

Ook maakt deze website (het Omgevingsloket) het mogelijk om een vergunning aan te vragen of een melding in te dienen. Voor dit laatste voorzien de toepasbare regels in de lokale indieningsvereisten die gelden voor een aanvraag omgevingsvergunning (of melding).

Toepasbare regels worden aangeleverd door het Rijk, de provincie, het waterschap en gemeenten. Hierbij is de onderlinge afspraak dat bevoegde gezagen dit doen voor die activiteiten die het meest worden aangevraagd, of de meeste vragen over worden gesteld.

De gemeente Vaals heeft hier nog beperkt mee geoefend, en heeft concreet alleen voor de activiteit 'kappen van een boom' toepasbare regels opgesteld.

DEELPROJECT TOEPASBARE REGELS
Aanschaf software (de gemeente Vaals heeft Tercera aangeschaft)
Dienstverleningsniveau bepalen (keuze verplichte en vrije onderdelen)
Kennismaken met vragenbomen (Bruidsschat) in DSO
Beoordelen vragenbomen in DSO
Bepalen gewenste aanpassingen en voor welke activiteiten toepasbare regels te maken
Proces en taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor aanleveren toepasbare regels zijn vastgesteld en georganiseerd
Beschikbaar stellen informatie in DSO

Deelproject vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en het (van rechtswege) ontstaan van het omgevingsplan hebben ook wijzigingen plaatsgevonden in de verschillende processen en procedures voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Het gaat dan onder meer om het proces van aanvraag tot verlening van een omgevingsvergunning. De gemeente Vaals moet zich hierop voorbereiden (voor zover nog niet is gebeurd). Om die reden is dit als een deelproject geformuleerd.

DEELPROJECT PROCESSEN VTH
Opstellen bestaand proces (VTH en APV)
In beeld brengen klantwensen en eisen Omgevingswet
Opstellen nieuw proces

Bepalen randvoorwaarden nieuwe proces (kennis, kwaliteit, capaciteit en keuzes uitbesteding)
Implementatie nieuwe proces

Deelproject kennis

Ten slotte speelt met de komst van de Omgevingswet ook het aspect kennis en kunde een belangrijke rol. Binnen de gemeente Vaals is bij de verschillende collega's de nodige kennis voorhanden voor wat betreft de inhoud, strekking en consequenties van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en alle daarmee samenhangende wet- en regelgeving.

Door de gemeente is ook al eerder tijd geïnvesteerd in het bijbrengen en opdoen van relevante kennis. Die kennis is uitgesplitst in een aantal specifieke onderdelen.

DEELPROJECT KENNIS
Kennis van veranderingen die zijn ontstaan als gevolg van de Omgevingswet voor VTH
Werken volgens de strekking en inhoud van de Omgevingswet
Kunnen werken met het tijdelijk deel van het omgevingsplan (inclusief oefenen)
Kunnen wijzigen van het omgevingsplan (via TAM-IMRO en STOP/TPOD)
Kunnen werken met het DSO (oefenen)
Juridische expertise onder de Omgevingswet

5 Wijzigen omgevingsplan: deelacties

De gemeente Vaals heeft nog maar één omgevingsplan, in plaats van een diversiteit aan bestemmingsplannen (en andere ruimtelijke plannen) die eerder vóór de datum van invoering van de Omgevingswet binnen de gemeente Vaals golden. Er is geen sprake meer van zelfstandige ruimtelijke plannen die elkaar in beginsel integraal vervangen, maar één omgevingsplan dat moet worden gewijzigd wanneer er aanleiding bestaat om regels te wijzigen of de locaties waarvoor die regels gelden (werkingsgebieden) te wijzigen.

Om daarop voorbereid te zijn, zijn een aantal deelacties te onderscheiden, die hierna worden benoemd en worden voorzien van een beschrijving van de stand van zaken en de vragen, acties en aandachtspunten die moeten worden meegenomen in de verdere aanpak.

- **Beschikken over plansoftware en aangesloten zijn op LVBB/DSO-LV**

Plansoftware is nodig om wijzigingsbesluiten te kunnen (laten) maken die voldoen aan de STOP/TPOD standaard, en om de gewenste wijzigingen te kunnen doorvoeren en die wijzigingsbesluiten ook te kunnen aanbieden aan de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar stellen (LVBB) en daarmee indirect ook aan het DSO-LV (landelijke voorziening omgevingsloket).

Stand van zaken gemeente Vaals (december 2024)

De gemeente Vaals beschikt over de noodzakelijke plansoftware en samen met de leverancier Tercera is de aansluiting op de LVBB / DSO-LV gerealiseerd en getest door middel van het publiceren van een zogenoemd aansluitplan op de pre-productieomgeving. De gemeente Vaals heeft eveneens de Bruidsschat reeds 'technisch in beheer genomen'.

Afbakening, vragen, acties en aandachtspunten

- Het invullen van het applicatiebeheer is geen onderdeel van deze aanpak.
- Onder plansoftware wordt niet begrepen de VTH-software voor het kunnen ontvangen en behandelen van meldingen en vergunningaanvragen.
- Onderdeel van de aanpak is wel het leren werken met de plansoftware, hetgeen ook één van de doelen is voor de pilot voor één van de kernen.

- **Inhoudelijk (kennis en vaardigheden) in staat zijn het tijdelijk omgevingsplan om te vormen naar een omgevingsplan "nieuwe stijl"**

Dit is een continu proces (kennisvergaring, -deling en -borging). Met bijeenkomsten wordt de basis gelegd en dit krijgt verder praktische invulling wanneer wordt gestart met het opstellen en wijzigen van (een nieuw deel van) het omgevingsplan, bijvoorbeeld in de vorm van een 'pilot' voor één van de kernen of het uitwerken van (gebruiks)regels voor de functies 'wonen' en 'agrarijsch'.

Stand van zaken gemeente Vaals (december 2024)

Inmiddels zijn intern bij de gemeente Vaals diverse bijeenkomsten georganiseerd die zijn gericht op kennisvergarig en kennisdeling. Ook nemen medewerkers deel aan bijeenkomsten extern. In 2025 wordt gestart met het opstellen van een eerste set (gebruiks)regels voor de functies 'wonen' en 'agraris ch'. Vervolgens wordt als 'pilot' een 'nieuw' deel van het omgevingsplan opgesteld voor één van de kernen. Ook heeft de gemeente Vaals reeds het 'Handboek wijzigen omgevingsplan' (d.d. 23 oktober 2023) vastgesteld, hetgeen bijdraagt aan kennisborging.

Afbakening, vragen, acties en aandachtspunten

- Kennisvergarig, -deling en borging is in beginsel onderdeel van het deelproject 'Kennis'. Het verzorgen van kennissessies blijft in dit plan van aanpak daarom buiten beschouwing.
- Onderdeel van de aanpak is wel het opstellen van een eerste set (gebruiks)regels voor de functies 'wonen' en 'agraris ch', en vervolgens het starten met de pilot voor een van de (woon)kernen, waarmee naast het concreet invulling geven aan het omzetten van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar een nieuw deel 'werk met werk' kan worden gemaakt, door de pilot ook voor de volgende doelen in te zetten:
 - het leren werken met de nieuwe standaarden en wettelijke kaders (inclusief instructieregels Bkl) die gelden voor het wijzigen van het omgevingsplan;
 - het komen tot en toetsen van een toekomstbestendige structuur c.q. opbouw voor het nieuwe deel van het omgevingsplan;
 - het leren werken met de aangeschafte plansoftware (Tercera) en daarbij ook bezien welke onderdelen van dat proces de gemeente Vaals zelf voor haar rekening zou kunnen nemen;
 - in beeld brengen welke gevolgen de beleidsvernieuwingen voor bijvoorbeeld geluid, bodemkwaliteit en omgevingsveiligheid hebben voor de inhoud van het omgevingsplan en hoe daaraan (beleidsmatig) invulling kan worden gegeven. Insteek is een omgevingsplan op basis van het actuele beleid (beleidsneutraal).

- **Procesmatig in beeld hebben hoe de wijziging van het omgevingsplan vorm krijgt**

Naast kennis en vaardigheden om een wijziging van het omgevingsplan inhoudelijk tot stand te kunnen brengen, zijn de procesmatige aspecten van het wijzigen van het omgevingsplan ook belangrijk. Daarbij gaat het niet alleen om het in beeld krijgen en kunnen doorlopen van de wettelijk voorgeschreven procedure en invulling kunnen geven aan het betrekken van burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen (participatie) bij de voorbereiding van een wijziging van het omgevingsplan, maar ook het interne proces van totstandkoming van een wijziging van het omgevingsplan.

In het kader van dat interne proces is de relatie tussen het 'nieuwe' omgevingsplan en de overige gemeentelijke instrumenten (zoals de omgevingsvisie en eventuele programma's) van belang. De gemeentelijke doelen die de gemeente Vaals nog benoemt in de visie en de beleidsmatige uitwerking daarvan in die visie en/of eventuele aanvullende programma's vormen immers de basis van de

afwegingen of en zo ja, welke regels moeten worden opgenomen in het omgevingsplan. Die beleidsmatige basis is nodig alvorens afwegingen omtrent het stellen van regels te kunnen maken.

Voor het totstandkomingsproces is ook van belang wat de gemeente Vaals zelf kan en wil uitvoeren bij het wijzigen van het omgevingsplan, zoals bijvoorbeeld het zelf stellen van regels, het schrijven van teksten ten behoeve van de motivering of het aanleveren van de geometrie die kan worden gebruikt om op basis daarvan locaties als werkingsgebied aan een planregel te kunnen koppelen.

Indien de gemeente Vaals die taken geheel of gedeeltelijk wil uitbesteden, dan is het ook zaak afwegingen en keuzes te maken ten aanzien van de uitbesteding aan en samenwerking met stedenbouwkundige adviesbureaus, binnen de (technische) mogelijkheden die daarvoor zijn.

Stand van zaken gemeente Vaals (december 2024)

Als onderdeel van dit plan van aanpak zijn in een aantal overleggen aandachtspunten in beeld gebracht en besproken. Die aandachtspunten zijn meegenomen bij het opstellen van dit plan van aanpak en onderdeel gemaakt van de aanpak waarin dit document voorziet.

Afbakening, vragen, acties en aandachtspunten

- Het inhoudelijk uitwerken van de voor de fysieke leefomgeving van belang zijnde beleidsthema's is géén onderdeel van de aanpak om te komen tot het gebiedsdekkend omgevingsplan "nieuwe stijl". Deze onderwerpen zijn onderdeel van de aanpak voor de instrumenten omgevingsvisie en programma, en uitvoering daarvan geschiedt door de werkgroepen en vakdisciplines die inhoudelijk verantwoordelijk zijn voor die instrumenten en thema's. Wel is het bieden van een aanpak voor het concretiseren van een beleidsthema ten behoeve van het stellen van regels in het omgevingsplan onderdeel van deze aanpak.
- Het opstellen van participatiebeleid is geen onderdeel van deze aanpak.
- Onderdeel van de aanpak waarin dit plan van aanpak voorziet, betreft het maken van afwegingen en het nemen van besluiten omtrent het geheel of gedeeltelijk uitbesteden van het opstellen van de wijzigingen van het omgevingsplan, met aandacht voor:
 - eventuele noodzaak of wens om bepaalde wijzigingen als gemeente geheel of gedeeltelijk zelf te kunnen opstellen, hetzij alleen de planteksten (regels en/of motivering), hetzij het tekenen van de benodigde geometrie, of beide aspecten;
 - of wordt uitbesteed of niet: de wijze waarop procesmatig en inhoudelijk regie wordt gevoerd over het continu proces van het op onderdelen wijzigen van het omgevingsplan;
 - de wijze waarop binnen de technische mogelijkheden kan worden samengewerkt met stedenbouwkundige adviesbureaus: in plansoftware van de gemeente Vaals (bijvoorbeeld met een machtiging en/of door toegang te verlenen tot de digitale werkomgeving) of door uitwisseling conform de zogenoemde plan-plankoppeling;

- of de mogelijkheid wordt geboden aan initiatiefnemers die betrokken zijn bij een wijziging van het omgevingsplan om zelf opdracht te verstrekken aan een stedenbouwkundig adviesbureau dat de benodigde bestanden aanlevert, of dat die rol altijd bij de gemeente zelf ligt;
- de momenten waarop en de wijze waarop het bestuur (gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders) inhoudelijk wordt betrokken.

- **Kunnen werken met het tijdelijk deel van het omgevingsplan**

Deze actie heeft betrekking op het kunnen 'vinden' en correct toepassen van de regels die voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en informatieverstrekking nodig zijn. Dat vraagt om inzicht in de onderdelen, systematiek en werking van de verschillende onderdelen van het tijdelijk deel van het omgevingsplan: met name de Omgevingswet (en bijbehorende AMvB's) én het planologisch deel (bestaande ruimtelijke plannen) in samenhang met de Bruidsschat.

Stand van zaken gemeente Vaals (december 2024)

Het opschonen van de (niet meer geldende) ruimtelijke plannen binnen de gemeente Vaals heeft reeds plaatsgevonden. Voor een overzicht van alle geldende ruimtelijke plannen wordt verwezen naar de website van de gemeente Vaals.

Afbakening, vragen, acties en aandachtspunten

- Het in beeld brengen en inrichten van de werkprocessen voor vergunningverlening op basis van het tijdelijk deel van het omgevingsplan en het toezichthouden op en handhaven van de daarin opgenomen regels maakt geen onderdeel uit van deze aanpak, maar is onderdeel van het deelproject 'Processen VTH'.
- Het analyseren van de bruidsschatregels is onderdeel van deze aanpak, maar het beoordelen en zo nodig aanpassen en aanvullen van de toepasbare regels voor de Bruidsschat c.q. voor activiteiten die onderdeel zijn van de bruidsschat, is geen onderdeel van deze aanpak.
- Ook kennisvergaring, -deling en borging is in beginsel onderdeel van een ander deelproject, namelijk het deelproject 'Kennis'. Het verzorgen van kennissessies blijft in dit plan van aanpak daarom buiten beschouwing.
- Het opschonen van de (niet meer geldende) ruimtelijke plannen binnen de gemeente Vaals heeft reeds plaatsgevonden.

- **Plan(ning) gemaakt voor het nieuw omgevingsplan**

Aan het einde van de transitieperiode (in principe vóór 1 januari 2032) dient de gemeente Vaals te beschikken over een gebiedsdekkend omgevingsplan "nieuwe stijl". Het is raadzaam een aanpak met bijbehorende planning op te stellen voor de invulling van het traject om tot dat resultaat te komen.

Stand van zaken gemeente Vaals (december 2024)

Het voorliggende plan van aanpak voorziet in het plan en de bijbehorende planning om te kunnen voorzien in de totstandkoming van een gebiedsdekkend omgevingsplan “nieuwe stijl”, ervan uitgaande dat de transitieperiode duurt tot eind 2031.

Afbakening, vragen, acties en aandachtspunten

Met het voorliggende plan van aanpak wordt voorzien in een plan en planning voor de transitie van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar een gebiedsdekkend omgevingsplan “nieuwe stijl” dat voorziet in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

6 Uitgangspunten en aanpak

In het kader van het plan van aanpak om te kunnen komen tot een gebiedsdekkend omgevingsplan voor de gemeente Vaals zijn een aantal uitgangspunten besproken en benoemd. In het navolgende worden een aantal uitgangspunten omschreven.

Betrokkenheid college en gemeenteraad

Voor het gehele proces om te kunnen komen tot een gebiedsdekkend omgevingsplan is navolgend stappenplan gemaakt. Hierin staan de stappen op hoofdlijnen beschreven. Opgemerkt wordt dat de betrokkenheid van het college en de gemeenteraad extra aandacht verdient bij de eerste wijziging van het (tijdelijk deel van het) omgevingsplan naar een 'nieuw' deel. Het gaat dan om de 'pilot' voor de wijziging van het omgevingsplan voor één van de kernen.

Stap 1 Ambtelijk huiswerk

In deze fase bepaalt de (ambtelijke) werkgroep welke onderwerpen in het omgevingsplan voor één van de kernen worden opgenomen (en wat de omvang is van het plangebied). Alle beleidsvelden leveren daarvoor het bestaande beleid aan.

Naast het beleid wordt de gehele kern (of deel van een te regelen gebied) geïnventariseerd. Dit gebeurt aan de hand van de huidige bestemmingsplannen (en andere ruimtelijke plannen), bouwdoSSIERS en vergunningen, informatie uit eventuele ontvangen enquêtes, veldinventarisatie en veldkennis. Waar nodig zullen ook andere partijen worden benaderd.

De opbrengsten uit de twee bovenstaande inventariserende trajecten (vastgestelde beleidskaders en inventarisatie van de kern c.q. het plangebied) wordt samengevoegd in een 'werkdokument pilot omgevingsplan kern Vijlen'. Dit werkdokument wordt in deze fase ambtelijk besproken met verschillende inhoudelijke (beleids)stakeholders zoals de provincie, het waterschap en de omgevingsdienst.

Stap 2 Bestuur bepaalt rol

Tijdens een werksessie, aan de hand van het werkdokument, met commissie- en raadsleden (openbaar en lerend en adviserend) wordt gesproken over rollen en verantwoordelijkheden van de gemeenteraad en het college. Inzichtelijk wordt gemaakt welke keuzes in rollen en verantwoordelijkheden de gemeenteraad heeft in de pilot (en de rest van het proces om te komen tot een gebiedsdekkend omgevingsplan) met als uitgangspunt het systeem vanuit de Omgevingswet, wanneer/op welk moment de raad deze keuzes maakt en wat de consequenties van elke keuze zijn.

Tevens wordt daarbij ingegaan op de mogelijkheden die de Omgevingswet biedt ten aanzien van vereenvoudiging en de mandaatregeling. Dat kan het beste geïllustreerd worden aan de hand van de inhoud van het werkdokument. Op die manier wordt ook de inhoud van de pilot met de commissie- en raadsleden besproken. De input uit deze werksessie wordt gebruikt om het werkdokument af te ronden. Het werkdokument wordt door het college als basis gebruikt om de regeling van het omgevingsplan vorm te geven.

Stap 3 Concept wijziging omgevingsplan

Alle informatie uit stap 1 en 2 wordt samengevoegd in een concept (eerste) wijziging van het omgevingsplan voor één van de kernen. De inhoudelijke regeling wordt opgezet en de besproken mogelijkheden krijgen een plek.

Stap 4 Samenspraak inhoud

Het eerste concept wijziging omgevingsplan wordt aan verschillende praktijktesten onderworpen. Eén met commissie- en raadsleden en één ambtelijk: wat komt er op ons af, hoe werkt het, wat wil de gemeenteraad wel of niet (aan de hand van concrete casussen), heeft de omgevingsplanwijziging impact op de omgeving, wat zijn de kwaliteiten van het gebied, etc.

Naar aanleiding van de praktijktesten wordt het concept omgevingsplanwijziging gereed gemaakt om ter inzage te leggen voor de samenleving van Vaals en daarmee de betrokkenen in het gebied.

Ook volgt er dan een moment met stakeholders in het gebied (zoals plaatselijke verenigingen, werkgroepen, natuurmonumenten, inwoners). De vorm waarin dat gedaan wordt is nu nog niet bekend. Mogelijk worden daarbij ook keukentafelgesprekken (of een informatieavond) ingepland. Ook wordt het concept in deze fase aan overlegpartners (zoals de provincie en het waterschap) gezonden.

In deze fase wordt een informierend memo gemaakt voor de commissie- en raadsleden met een samenvatting van de gesprekken en wat ermee is gedaan.

Stap 5 Afronden ontwerp wijziging omgevingsplan

Naar aanleiding van alle opgehaalde reacties wordt het ontwerp wijziging omgevingsplan gereed gemaakt voor de formele procedure. Het ontwerp wordt via het college ter inzage gelegd. Een ieder kan naar aanleiding hiervan een zienswijze indienen.

Stap 6 Formele procedure en vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan

Naar aanleiding van alle opgehaalde zienswijzen wordt de omgevingsplanwijziging voor de kern gereed gemaakt voor vaststelling in de gemeenteraad. De wijziging van het omgevingsplan wordt via het college aan de raad aangeboden (oordeelsvormend en besluitvormend).

Stap 7 Evaluatie

In het proces zitten op momenten nog mogelijkheden voor een aantal (ambtelijke) terugkoppelmomenten. Die momenten worden gebruikt om informatie op te halen over wat de gemeente Vaals heeft geleerd en wat er nog nodig is richting de omzetting van het omgevingsplan voor de rest van Vaals. Nadat het hele proces is doorlopen, wordt dat proces geëvalueerd.

Bedoeling is om te leren *met elkaar* wat er van de gemeente wordt verwacht in het kader van het tot stand brengen van een omgevingsplan voor de gehele gemeente Vaals.

Afbakening aanpak en taakverdeling

In dit plan van aanpak is inzichtelijk gemaakt welke aanpak wordt gevolgd om uiteindelijk te komen tot een omgevingsplan “nieuwe stijl” voor de gehele gemeente Vaals. In dit plan van aanpak is op onderdelen ook inzichtelijk gemaakt welke acties en werkzaamheden vallen binnen het bereik van dit plan en welke niet.

Om te waarborgen dat de transitie goed verloopt en de gemeente Vaals ook grip blijft houden op de ontwikkeling van het gebiedsdekkend omgevingsplan gedurende dat gehele proces worden samengewerkt tussen enerzijds een werkgroep van de gemeente Vaals (met een projectleider) en anderzijds het (stedenbouwkundig) bureau dat is belast met het opstellen van (een gedeelte van) het omgevingsplan voor de gemeente. De hoofdtaak voor dit proces en de aanpak ligt bij de afdeling die zich binnen de gemeente Vaals bezighoudt met de fysieke leefomgeving.

Regie totstandkoming gebiedsdekkend omgevingsplan

Het maken van een gebiedsdekkend omgevingsplan is een ontdekkingstocht. Er is niet één pad dat gevolgd kan worden en de inhoud en de vorm van het omgevingsplan zijn nog niet uitontwikkeld. De gemeente Vaals heeft, naast de vanuit instructieregels opgelegde verplichtingen van het Rijk en de provincie, relatief veel vrijheid in de manier waarop de gemeente het omgevingsplan structureert en de wijze waarop de regels in het omgevingsplan worden vormgegeven. Daarnaast is er ook meer ruimte om beleidsinhoudelijke keuzes te maken. Om het inhoudelijk proces te ondersteunen, is het van belang de gewenste opbouw en structuur te bepalen.

Aansluiten bij geïntegreerde staalkaarten VNG of andere regelstructuur

Inmiddels zijn diverse voorbeelden van (regel)structuren van een omgevingsplan voorhanden, om zo gemeenten te helpen en te inspireren bij de totstandkoming van een eigen lokale regelstructuur. Tevens zijn door de VNG de ‘geïntegreerde staalkaarten’ ontwikkeld met een voorbeeldstructuur en voorbeeldregels over verschillende onderwerpen (thema’s en gebieden). De gemeente Vaals kan aansluiting zoeken bij deze voorbeelden of een eigen regelstructuur ontwikkelen (zie in dit verband ook het ‘Handboek wijzigen omgevingsplan’ d.d. 23 oktober 2023).

De keuze voor de te hanteren regelstructuur voor het omgevingsplan van de gemeente Vaals moet nog worden gemaakt. Nadat een keuze is gemaakt voor een (globale) regelstructuur, kan het nieuwe deel van het omgevingsplan stapsgewijs worden gevuld met inhoudelijke regels. Tijdens de pilot voor het opstellen van een (nieuw deel van het) omgevingsplan voor één van de kernen kan voor het eerst concreet worden geoefend met de gekozen structuur. Dit kan leiden tot nieuwe inzichten, en tot een aanpassing van de regelstructuur. Het is van belang om de structuur regelmatig te evalueren.

De belangrijkste ontwerp vragen bij deze opgave zijn:

- Wat wil de gemeente Vaals *waar* regelen en *waarom* (bepalen inhoud, hele grondgebied of specifieke locatie, nut en noodzaak)?
- Wat moet of kan de gemeente Vaals regelen (wat zijn de kaders)?
- Hoe wil de gemeente Vaals een activiteit regelen (type regel)?

Dynamisch en actueel omgevingsplan

Het omgevingsplan is onderdeel van de beleidscyclus op gemeentelijk niveau. De Omgevingswet gaat uit van een continu proces van beleidsontwikkeling (visie), beleidsdoorwerking (programma) en beleidsuitwerking (plan), waarbij beleid via monitoring en evaluatie voortdurend kan worden gevolgd en aangepast. Dit heeft zijn doorwerking naar de regels in het (gebiedsdekkend) omgevingsplan en naar vergunningverlening. Het maakt het omgevingsplan tot een dynamisch plan.

In tegenstelling tot een bestemmingsplan, dat één keer in de tien jaar moest worden geactualiseerd en door de gemeenteraad vastgesteld, wordt het omgevingsplan continue ‘up-to-date’ gehouden. Voor nieuwe ontwikkelingen die niet binnen het omgevingsplan passen, hoeft geen compleet nieuw omgevingsplan te worden opgesteld. Het omgevingsplan kan op onderdelen worden gewijzigd of er kan buitenplannen met een omgevingsvergunning van het omgevingsplan worden ‘afgeweken’ (BOPA).

Dergelijke omgevingsvergunningen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) moeten vervolgens binnen uiterlijk 5 jaar in het omgevingsplan worden ingepast. Geadviseerd wordt om de doorlopende actualisering van het omgevingsplan te benutten om de consistentie van het beleid en de aansluiting op de nog door de gemeente vast te stellen omgevingsvisie te monitoren.

Gebiedsgericht groeimodel en raamwerk

De wijziging van het omgevingsplan voor één van de kernen is de eerste grote stap op weg naar één volwaardig omgevingsplan voor de gemeente Vaals. De eerste kern waarvoor het omgevingsplan wordt gewijzigd betreft de kern Vijlen (vanwege de aard en omvang van het gebied en de daarbinnen aanwezige bebouwing en functies).

De aanpak betreft een groeimodel: het omgevingsplan wordt de komende jaren door middel van ‘vlekwerking’ in fases gebiedsgewijs verder aangevuld met de andere kernen en uiteindelijk ook het buitengebied van de gemeente Vaals.

Naast deze gebiedsgerichte (planologische) omzetting, kan het omgevingsplan ook thematisch worden aangevuld of gewijzigd. Vooral de omzetting van de Bruidsschat (rijksregels) en de regels uit verordeningen lenen zich hiervoor. Ook kan gedacht worden aan nieuwe ontwikkelingen en nieuw beleid (zoals de nog niet vastgestelde omgevingsvisie). Hoewel de focus eerst op de regels voor één van de kernen ligt, wordt steeds gezien of de regels voor de gehele gemeente Vaals kunnen / zouden moeten gelden. Mochten voor bepaalde thema’s of activiteiten de regels direct gemeentebreed gesteld kunnen worden, dan is dat mogelijk en eventueel ook wenselijk.

Relatie tot buitengebied

Het doel van de gemeente Vaals is om aan het einde van de transitieperiode (eind 2031) te beschikken over een omgevingsplan “nieuwe stijl” voor het gehele grondgebied. Om dat te kunnen bereiken, is in dit plan van aanpak een gebiedsgerichte fasering uiteengezet. Die fasering is erop gericht om eerst gecontroleerd ervaring op te doen met het opstellen van een (wijziging van het) omgevingsplan voor één van de kernen van de gemeente Vaals. Vervolgens wordt dit verder ‘uitgerold’ over de andere kernen, en uiteindelijk ook het buitengebied.

Uiteindelijk zal het traject leiden tot een gebiedsdekkend omgevingsplan voor de gemeente Vaals, en daarmee ook voor het buitengebied c.q. landelijk gebied van de gemeente Vaals.

7 Proces totstandkoming omgevingsplan Vaals

Het proces van totstandkoming van een gebiedsdekkend omgevingsplan voor de gemeente Vaals kan worden onderverdeeld in drie fasen, te weten:

1. de periode binnen 2 jaar na inwerkingtreding van de Omgevingswet (tot eind 2025);
2. de periode vanaf de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet tot het moment waarop het gebiedsdekkend omgevingsplan gereed is (tot uiterlijk eind 2031);
3. de periode nadat een gebiedsdekkend omgevingsplan gereed is.

In dit laatste hoofdstuk worden de verschillende fasen nader toegelicht.

7.1 Acties binnen 2 jaar na inwerkingtreding Omgevingswet

In deze periode worden de volgende acties onderscheiden:

1. Opstellen, vaststellen en publiceren van plan van aanpak
2. Opschonen van de planvoorraad op ruimtelijkeplannen.nl (is gebeurd)
3. Opstellen van een nota van uitgangspunten (in dit geval 'Handboek wijzigen omgevingsplan')
4. Bepalen van een definitieve basisstructuur en systematiek voor het omgevingsplan
5. Bepalen strategie fasering transitie van tijdelijk deel omgevingsplan naar integraal gebiedsdekkend omgevingsplan nieuwe stijl
6. Een analyse van de Bruidsschat
7. Een analyse van de lokale verordeningen in de gemeente Vaals die (deels) betrekking hebben op de fysieke leefomgeving (deels gereed)
8. Keuze en uitwerking samenwerkingsvorm gemeente, stedenbouwkundige bureaus en initiatiefnemers (BOPA, TAM-IMRO, wijziging OP)

7.2 Acties tot het moment waarop het gebiedsdekkend omgevingsplan gereed is

In deze periode worden de volgende acties onderscheiden:

1. Pilot (wijziging) omgevingsplan voor één van de kernen van de gemeente Vaals (kern Vijlen)
2. Strategie proces en procedures
3. Strategie aanpak inhoudelijke thema's
4. Bruidsschat overhevelen naar nieuw deel omgevingsplan (en waar nodig aanpassen)
5. Regels uit lokale verordeningen verwerken in nieuw deel omgevingsplan
6. Opstellen en vaststellen van gebiedsdekkend omgevingsplan voor de gemeente Vaals (overige kernen en het buitengebied)

Onderdeel van deze aanpak is het uitvoeren van een 'pilot' voor het wijzigen van het omgevingsplan
Gelet op de opgave en de omvang van de opgave zal eerst aan de slag worden gegaan met het opstellen van een nieuw deel omgevingsplan voor één van de kernen (fase 1). Deze kern is overzichtelijk en bevat diverse soorten 'gebieden' (bijvoorbeeld: wonen, bedrijven, centrum, maatschappelijk, sport). Zo kan op een (relatief) kleine schaal gekomen worden tot een integrale aanpak en uitwerking van planologische regelingen. Dit houdt het overzichtelijk om de regelingen vanuit de Bruidsschat, Verordening fysieke leefomgeving Vaals 2023 en ruimtelijke plannen

(bestemmingsplannen, etc.) samen te brengen en integraal te maken. Op dit moment wordt gedacht aan de kern Vijlen, als pilot voor de eerste wijziging van het omgevingsplan.

Van daaruit kan het nieuwe deel van het omgevingsplan dan worden uitgebreid voor de andere kernen (fase 2: kernen gemeente Vaals). Vervolgens kan dan ook het buitengebied (fase 3) er bij betrokken worden, zodat uiteindelijk en tijdig sprake is van een gebiedsdekkend omgevingsplan voor de gemeente Vaals.

7.3 Acties nadat het gebiedsdekkend omgevingsplan gereed is

Op enig moment is het integrale gebiedsdekkende omgevingsplan “nieuwe stijl”, dat voorziet in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, gereed. Daarmee is de transitie van het tijdelijk deel van het omgevingsplan naar dit ‘nieuwe’ omgevingsplan afgerond.

Het omgevingsplan is echter nooit af. Daarom breekt er na het einde van de hiervoor bedoelde transitie een periode van beheer aan. In deze fase (en de voorgaande fases) kunnen er allerlei aanleidingen zijn om het omgevingsplan opnieuw te wijzigen:

- het faciliteren van een nieuw initiatief;
- implementeren van verleende omgevingsvergunningen BOPA;
- nieuwe of actuele maatschappelijke vraagstukken;
- nieuwe instructies of instructieregels vanuit het Rijk of de provincie;
- geactualiseerd of nieuw beleid;
- knelpunten of wensen vanuit de VTH-praktijk die om bijstelling vragen;
- gewijzigde inzichten of nieuwe jurisprudentie.

Aangezien de aanleidingen om het omgevingsplan te wijzigen divers kunnen zijn en voor wat betreft planning uiteen kunnen lopen, is het voor het voeren van de benodigde regie wenselijk vooraf enkele uitgangspunten voor dit (continue) proces te bepalen. Deze actie wordt opgepakt na afronding van de transitiefase, dus omstreeks 2031/2032.

